

L'Home i el Heroi

El refugià

L'oficial alemany

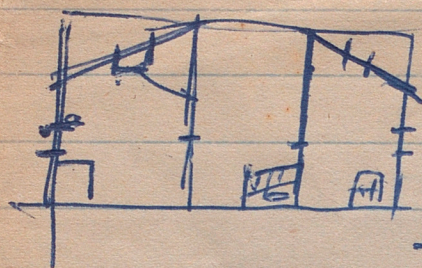
La mecànica

El soldat aplastat (anglès)?

La taxi-gine

El porter

El locutor (invisible
de la Radio)

P. Home i els Herois

Tragèdia moderna en 3 actes

Personatges: El refugià - 35 anys R.
 L'oficial alemany - 38 anys O.
~~El soldat anglès~~
 L'aviador anglès A.
 La mecanògrafa M.
 La taxi-girl T.
 El porter P.
 El locutor de la ràdio (invisible) L.

1er acte - A les golfes d'una casa de París, on viuen, en cambres minúscules, El refugià, la mecanògrafa, la taxi-girl i l'oficial alemany.

El refugià torna, a la nit, molt cansat de donar lligons. Ripa a les portes l'escala de fusta una veu metàl·lica (l'altaveu) que dona el comunicat oficial de guerra. A les palpentes, R. veu una foto i es troba a la cambra de M. Enric el lleon, i abans d'adonar-se que s'ha equivocat, un home en uniforme surt de darrera una cortina i l'amenaça amb un revòlver.

Merci. Ah! en Joan? No n'hi he parlat, encara. Avui, si ve', l'hi diré. No crec que hi tingui res a dir.

Francisca (entrant amb Montserrat). És una obra d'art, una veritable obra d'art.

Montserrat. Vosté exagera, tia. No té res de particular.

Francisca. Ah, no, no. És magnífica. Veritat, Isabel?

Isabel. Vol dir el coixí? Si, està força bé.

Geroni. Estíven parlant de la merci i la Montserrat, que diu que volen treballar de modistes en un taller.

Montserrat. Eh que vosté ens ho aproua, tia?

Francisca. Ja veurem, nis diré... Bé, si, no ho trobo mal pensat.

bonifera de la radio - les notus trocs estan acabant el menistru de retirada
 abstinencia que ha estat decidida per l'alt comandament. l'enemic ha i fet dues
 pindres en el / cas intent d'hostilitzar les nostres posicions del sector d'Urbel. Totes
 les nostres tentatives d'infiltració ha estat vintoriant rebuixos, avaries (interfereix)

Una altra veu - la radio - Continuant els seus atacs a la reorganització d'Urbel, els
 avions, gèlats han descarregat aguda tènua 200 tones de bombes explosives i morters
 durs els objectius militars de (interfereix)

El 1er front - El criminal atac del avió amic ha format en totes les zones temptades
 per aconseguir els objectius militars. les poblacions civils han estat durs castigades, i la
 infanteria o incursió dels nostres bàndols i he col·locat amb nombrosos vèlens. El foc
 de la defensa antiaèria ha estat fet causa atge dels avions, afebles. ~~est~~ d'altres, vint
 se troben que han caigut en alta mar, en voltes bones en Uris. . .

Una altra veu - No desespereu, germans. Els trocs en la lluita arriben a tots els fronts. les repel·lides
 dels invasors en la d'acabar d'atruir-los ni per nos, per la de la. Endavant és la victòria
 que s'anuncia! Tant als nostres ocupats del nostre país!

Es veu una fella clera, fregit per l'escal. Es el Refugi, que durs a Uris a 3
 dits. En anitar al repla de can del, dits la clera. s'ajut per canclan i que la tala, a
 li atge d'Uris.

Refugi - Jo! El durs!

Ales fusts va per cercar la clera de la clera. Ajuda. un fust. Es clera i un fust
 fust de canclan. fust que a tala una que li canclan que és la clera. From la clera i un fust
 clera tala a l'habilitat. Prova fins que ha trobat la clera del clera i l'enemic. Durs
 vintoriant al seu vintoriant; i atge que s'ha seguit. Del durs una canclan, a
 un fust a les dits, a un oficial anglès, a un fust d'atruir

Aviador - Mares clera!

Refugi - Jo? Per què?

Aviador - Qui veniu a fer aquí?

R - Es veu que ni la epistola de canclan

A - Silenci! (morta)

R (va per anar-se'n) Perdonem-ne

A - No s'atien d'aquí! Diguen-me que sou!

R (l'atrapa al dibany) Sou un rei d'aquest món i replic. A la foguera, és ver que m'he equivocat de porta. No sabia que les meixes claus eris per tots.

A - Com puc creure-us?

R - Si voleu, repempeu-me la meua carta d'identitat... Perdís:
el meu resguard provisional de demanda de carta d'identitat temporal
d'estranger.

A Ah! Sou estranger?

R Refugiats, noies.

A

Tu, el dia que els homes van deixar de dur bandol,
et vas quedar sense saber què fèries del cap.

formetge de camembert - primer tenia - després orgue
després des i altre vegades bon

va deixar les lotanes per dedicar-se a les fulanes.

han saltat -

PAR AVION

Tas-874
(280)

Notes

TRÉS

"Centre Universitari Nacionalista"

Tos-874 (17)

Lluís Baldo

n. 1898

estudiant d'advocat - fill de Lleida
catalanista d'esquerra.

Pau Cluselles

n. 1900

estudiant de farmàcia

Senyora Gertendis - proxeneta.

Ricard Fornells - enginyer de la Societat de Construccions Metàl·liques
n. 1892. ~~38 anys~~ fill de treballador. (envejat per vià)

Merci Caminal - manicura, noia llegendera, amiga de Joan
n. 1904

Claudine Bertran i Ferratges - promesa de Joan.
n. 1906.

Fia Maria Lluïsa ~~de~~ Vallmitjana
(germana de la mare)

Bernat Soler, nat. 1895, pintor, resident normalment a París.

Pera Bartolí, dirigent d'E.R.C., diputat al Parlament Català

Joan Portabella i Arnau - nat el 1902. - advocat

pare: Jaume Portabella i Duran n. 1865 - fabricant

Elisa Arnau i Capella n. 1872

germà: Jaume - nat. 1895 - estudià per enginyer l'any 1917

muller: Claudina Bertran. - nada el 1906.

matrimoni el 1931.

Gràcia Farià - amiga del Sr. Portabella

Maria Carril - amiga ~~de~~ de Sr. Portabella.

Francesc Vilà i Serra - nat el 1901 enginyer

fill de Jacint Vilà i Voltres - botiguer ~~ant~~ n. 1868

Paulina Serra i Bosch 1878

cosina: Isabel Cabler i Serra n. 1902

filla de Pere Cabler + 1914

i de Maria Serra i Bosch . n. 1880

muller: Laura Forcada -

matrimoni 1935

Xavier Forcada i Martí - nat el 1902 metge.

fill de Manuel Forcada i Soler n. 1870 metge

i de Teresa Martí i Galceran n. 1875

te una germana: Laura. nada el 1901.

família procedent de Sitges

muller ~~+~~ Carme Arnau i Fuster n. 1908

(cosina segona de Joan Portabella)

matrimoni 1930.

TRES.

I. MATINS

miren que ja ve el dia
els amors de la lluna i acabaren.

1. Plaça de la Universitat
2. Els dijous del Kursaal
- 3.- Misteris de la política
- 4.- Picasso al lícen
- 5.- Un estiu trasbalsat
- 6.- Isabel
- 7.- La dona i l'ideal
- 8.- El cafè de cambrenes
- 9.- Religió i biologia
- 10.- Allò que farem
- 11.- Mort d'Isabel
- 12.- La dispenió

miren que ja ve el dia:

els amors de la lluna i acabaren.

F. Nietzsche.

II. LLUITES.

L'homme aime mieux la chasse
que la prise. Pascal.

1. - Reunió a l'Ateneu
2. - Les inquietuds de Joan
3. - Quan hom conspira
4. - Literatura o política
5. - Francesc i els obrers
6. - Xavier es casa
7. - Notícies de Jaca
8. - Un festeig
9. - Francesc a París
10. - Un diumenge d'abril
11. - Dies de febre
12. - Tres que es retroben.

III.

MONSTRES.

(3)

El sueño de la razón produce monstruos.

Goya.

- 1.- Joan i Claudina.
- 2.- Aquella estiu ~~impert~~
- 3.- Francesc s'excita.
- 4.- ~~El~~ sis d'octubre.
- 5.- Correspondència ~~intima~~.
- 6.- La presó i l'amor.
- 7.- Xavier dubta.
- 8.- Per trobar Déu.
- 9.- Tres diumenges.
- 10.- Un altre exili
- 11.- ~~Per~~ camins. diferents
- 12.- El somniere dels monstres.

I. 1. Plaça de la Universitat.

novembre 1917.

Joan, Francesc i Xavier es troben al davant
de la Universitat. Parlen d'amor, de dones,
d'estudis. Retrat moral dels protagonistes.
Joan ha descobert la dona. El cas de la Saba-
tereta. A estudiar.

Ton 879
2. Els dijous del Kursaal: (4)

novembre 1917.

Tots tres es retroben al Kursaal. Els emisso-
sos del cinema. Sobre els esports. - Les actuali-
tats i les aventures del món. - Presentació
d'Isabel. El tuteig. Pòther anirà a la univer-
sitat per fer el batxillerat com ells. La mare
d'Isabel. - Joan s'enamora i Xavier comença a des-
cobrir la dona

3. - Misteris de la política

novembre 1917.

Els tres amics ingremen a un centre escolar catalanista. Variacions sobre el patriotisme. Un cop d'ull a les famílies. Joan s'inicia en l'oratori. Dretes i esquerres. Què és la justícia social. Rússia i el que pot passar a Catalunya. La guerra i els fabricants. Entre la poesia i l'acció política.

4. - Picasso al liceu. Tas. 874 (5)

novembre 1917.

Joan convida a la llotja familiar els
seus dos amics. Notícies d'Isabel. La ma-
re de Joan i les seves amigues. Els balls rus-
sos. Jocs, intrigues i noves rics. De
Chopin a Erik Satie. Què vol dir el
cubisme? El Sr. Canons i el Picasso.
La senyora Fària, o les llotges del 3.er pis.
Sobre la infidelitat unipregal. La Rambla,
al vespre. Flors, penjants i pissarres dels
diaris.

5.- Un estiu trasbalsat

C'était le temps des grands
dessins et des vastes espoirs.

Anatole France

(Monsieur Bergeret à Paris)

juny-agost 1917.

Aquell estiu (capítol retrospectiu) Francesc no s'havia mogut de Barcelona. A començaments de juny, després dels exàmens, les famílies Portabella i Forcada se n'havien dut els nris a fora. En canvi ell fou testimoni de l'agitació de l'Assemblea de Parlamentaris [↑] de la vaga revolucionària ~~de juliol~~ d'agost. Les aventures del noi en un dels dies d'aquella setmana comença l'entornament de Prat de la Ribera. Les idees de Francesc sobre la gentria local.

6.- Isabel

Tar 874 (6)

Visca l'amor que m'ha donat l'amiga
fresca i polida com un maig content!

Joan Salvat. Pafarsit

(La Rosa als Haris)

desembre 1917.

A l'interior Joan havia descobert la dona. D'ara en
pava l'amor, es sentia madur per a l'amor.
En trobar Isabel sentí que ella seria la noia
predestinada. Ella també es sent atreta pel vius.
Es troben un matí de diumenge a la Diagonal
(llarg d'aquí - la mare d'ella no s'oposa per se
de la filla, té aventures pel seu costat, un amic, potser
Joan pensa a la veritat de la infidelitat del seu
pare.) Comencen a estimar-se, però sense dir-ho
a ningú. El primer petó. Sensacions de Joan. Les
reaccions dels seus companys, que endevinen el
que passa. Xavier sent també una mena d'amor
platonici per Isabel. Les vacances de Nadal. Després
Isabel ha d'anar a l'institut. Els pares de Xavier.

al capítol següent

7. - La dona i l'ideal

Ella és la santedat d'ella perquè és bella

Nobreix l'amor de pensaments i abrença

i així, treu a meravellosa flor

Joan Maragall.

gener 1918

Família de Joan. Reaccions dels seus
comparses davant del seu pertorg amb Isabel.
Xavier sent també una mena d'a-
mor platònic per la noia, però comprèn
que no pot competir amb Joan. Una
conversa sobre l'ideal de la vida. Perquè
la dona ha de tenir tanta importància?
Francesc és escèptic. Per Xavier la mare té
importància. Per Joan és el misteri de
la bellesa que regula el món.

Després, de les vacances de Nadal Isabel
comença a anar a l'Institut. Surtan tots
quatre i es troben i parlen. malgrat l'idill
de Joan i la noia, una mena de camarade-
ria continental entre tots quatre es veu.

Tas-874 (7)
p. - El Cafè de Cambreres.

Vedrai, carino, - se sei buonino
che bel rimedio - ti voglio dar.

È naturale - non dà disgusto,
e lo speciale - non lo sa far.

La Ponte (Don Giovanni, amb
musica de Mozart)

febrer 1918

Joan descobreix que malgrat tota la delícia de
l'amor, amb els homes pot existir una amis-
tat més completa i desinteressada que amb
les dones. - Les reunions del Centre^{XX}. De la polí-
tica a la vida aplege de l'estudiant. Pare
Chuselles o el "corrido". Primera visita a
un cafè de cambreres. (Voluntat del curs
de la Tully) La realitat sexual.

Evans i Paction. Els primers versos de
Joan.

XX el 14 punts de Wilson.

9. - Religió i biologia

No me mure, mi Dios, para quererte
el cielo que me tienes prometido.

Anónimo.

maig, 1918 (Setmana Santa)

Aquella Setmana Santa els tres amics
es despullen de les famílies i van a seguir
monuments plegats. Isabel és amb la seva mare
a fora. Consideracions sobre la religió. Joan
és creient. Francesc no gaire. Xavier gens i
defensa les seves opinions. La primera cigarreta
de Xavier. Les esglésies de Barcelona. - les
abelles, les forniques i els homes. Sobre la
moral pura i la moral rehibertiva.

10.- Allò que farem. ^{Tas-874} (8)

Le vrai minouer de nos discours est
le cours de nos vies.

Montaigne.

~~octubre~~
~~juny~~ 1918. juny

~~Entornar de les vacances de l'estiu, a més,~~
que ja són batxilles, emprenen la canera
que cadascun ha escollit. Joan serà advocat, Xa-
vier metge, Francesc enginyer. Cadascun
explica la seva idea d'aquest camí que comen-
cen. Ara passen al preparatori. - La política i el
catalanisme. L'agitació obrera. - Les preocupacions
del Sr. Portabella augmenten. L'acabament
de la guerra ara semblava visible. Qui passarà

11.- Mort d'Isabel

Et rose, elle a vécu ce que vivent les roses,
l'espace d'un matin.

~~Chimant~~ malherbe

novembre 1918
~~primavera~~
~~novembre 1918~~

L'estineig dels tres amics. Formada a ciutat.
Isabel ha passat bona part de l'estiu a Viladran
amb Francesc. L'ampliació d'estudis. Francesc
comença a anar a l'Escola d'Enginyers. El des-
enllaç de la guerra - envaió a Catalunya - L'agitació
nacionalista sencera. La setmana municipal - Maria
fa un discurs. "La folla". Els morts augmenten.
Isabel es posa malalta. La seva mare també. Ràpidam-
ent s'agraja. Joan i els seus amics la visiten.
Isabel es mor.

12. - La dispersió. Tots 894. (9)

Juny 1919.

El he acabat el curs d'ampliació. Francesc ha obtingut que els seus pares el permetessin d'anar a seguir els estudis a Anglaterra. Joan ha estat tan impressionat per la mort de Israel que cau en una crisi de nihilisme i de poesia. Les lluites del catalanisme. L'agitació per l'autonomia. Una nova anada al Tibidabo i el comiat de Francesc. De set és la dispersió

II. 1.- Reunió a l'Ateneu

generall 1929

L'exposició de 1929 - Xavier. Francesc i Joan es troben a l'Ateneu. Xavier és metge i treballa amb el seu pare a l'Hospital de Sant Pau. Francesc es troba al front d'una explotació industrial metal·lúrgica molt important. El pare de Joan ha mort. El seu germà l'ha succeït. Ell fa d'advocat, però sobretot coneix la literatura i voldria actuar en política. La Dictadura tanca totes les portes de l'acció política. Hoiney resta la clandestinitat. on són els ideals? Barcelona en els temps de l'Exposició.

La dictadura sacaba

2. - Les inquietuds de Joan Tas. 8-79 (10)

Love's not so pure and abstract as they use
To say, who have no mistresses but their names

John Donne ✓

gener 1930.

Després de la mort d'Isabel, Joan ha desenvolupat
cap a un misticisme irregular i universal.

De tant, en tant, però, té crisis de sensualitat,
aventures fugaces que el deixen l'astoragat
i el tornen al seu recurs religiós. Qui és Clara-
dina. Alt i baixos del seu partit.

Joan a la casa de cites. - ~~la confessional de~~
~~l'Ateneu Enciclopèdic Popular. Intende el poble~~
~~i entusiasma~~

La disminució de Pineda Riera.

3. - Quan bona conspira

L'anima trista di coloro

che vinor senza infanzia e senza lode

Dante Alighiere - Infern (Cant III)

Abad 1930.

Els republicans s'ajiten. Els contactes
amb els catalanistes. Joan i Francesc es troben
fictici en la conspiració. Els precaucionistes
cal arriscar-ho tot! Xavier no hi creu.

(conversa detallada). Reunió a casa
de Francesc Vda. Els delegats castellans.
Els catalans. Podria encara salvar-se
la monarquia? Els barcelonins aplaudeixen
l'antiga Alba (alcalde ~~Francisco~~ ~~Enrique~~ ~~de~~ ~~la~~ ~~Alba~~)
(~~hist de la Santa Fe~~)

Una era el catalanisme durant
la dictadura

(entremunt primera. Prats de Molló).
Iardanes: dent de l'aria, iervite. Paralel
llibre i diaris catalans.)
Res a l'any

4. -- Literatura i política. Tas 874 (11)

Prends l'éloquence et tords-lui son cou!

Paul Verlaine

abril 1930.

Alba a la casa de la ciutat.

Una escena de Joan amb la seva mare: detalls del furtig amb Claudina. Joan ha intentat trencar amb Muriè però no ha pogut - Els escrits religiosos de Joan. - Carme Arnau, conina de Joan, li pregunta per Xavier.

Xavier troba a l'hospital a Carue, que seguiria curs d'infermera. (ella té 21 anys). i diu li que es marxa poc a poc.

Escena de Francesc a casa seva. El senyor li parla dels obrers - sobre els anarquistes i sobre els murcians. Com farà la revolució?

→ Una entrada a Noretats (la corona d'èpica?) permet de trobar-se tots els amics. Amb Xavier i la seva germana Laura i la seva mare.

Discussió sobre els problemes de la política i els discursos i els articles. Cal triar entre la política i la literatura?

5. - Francesc i els obrers.

juny 1930

Els contactes de Francesc Vilà amb els obrers.
Ateneus populars i l'industrialisme modern. La
reacció contra els anarquistes. Per què el socialisme
no té seguidors a Catalunya? Les convencions de
Francesc amb l'enginyer — (fill d'obrer)
obre el pagament proletari. El punt de vista
de Baldoí. Les vagues tornen a organitzar-se.

El pacte de Sant Leuànti. (agost)

~~L'impacte dels intel·lectuals catalans a Barcelona.~~
~~El discurs d'integració i de les Rives. El~~
~~disminuït de financers catalans. Drets, equitat?~~

~~Tot són nous!~~ La formació de l'opinió i de
maneuels Park.

Juliol - març
maig

6. - Xavier es casa. Tus. 874 (12)

octubre 1930. Anunciis vaga pendent

1st. Retorn i nova expedició Maria

~~El barcelonès s'aplanen les Altes (alentejo
Kampfer'sche fühl - riet la pessa)~~

Xavier es casa amb Carme Arnav.

descripció de la cerimònia a la Muri.

Xavier realitza la seva concepció de l'amor.

Cal sacrificar moltes idees grandioses, moltes
il·lusions romàntiques: l'amor és aquesta feia
plàcida i perfecta de gínta i de sentit, aquesta
tranquilla confiança en un ésser amb el qual
comparteixes la vida. L'endemà de bodes del
dos a llur non fin.

Setèmb. 11 de feb.

Vaga encontraries

← - nova construcció

20. alliteració personal

oct. Com a dues francs del a Madrid

7. - Notícies de Jaca.

desembre 1930

Miguel Dor

La arribada del Puai Granelh a ~~Figueras~~ ^{París} coincideix amb les notícies de la revolta de Jaca i el pasaj de la revolució republicana.

mentre a l'Ateneu es poden el miltot del Puai, Joan Truena es proposen a fugir per no ésser detingut. Anada a Figueras.

Joan no caldrà que fugi. Truena sí, se'n anirà a París. Quan vindrà, ara, la República? Joan s'anirà a Barcelona.

8 . - Un festeig *Tas. 874, (B)*

Nodreix l'amor de pensament i abstracció
i així treu una meravellosa flor.

Joan Maragall.

gener 1931.

Joan a Barcelona a Madrid com a corresponent
del seu diari i per una mena de treball d'inlay
amb els republicans a París.

Correspondència amb Claudina. Insisteix a
demandar que ella es decideixi. El dubte d'ella
requereix.

L'agitació política a la península. Vagues i
moviments d'opinió. Hi ha una elecció? La
caiguda del Govern Berenguer i l'alliberació dels
homages del Comitè Republicà.

9.- Francesc a París .

Parlensieu d'estudi

Sabriem què és emporansa

J. Verdaguers

febrer 1931

Francesc viu exiliat a París . Ref. les notícies
de l'agitació política de Catalunya. La clusca del
toral . Abstenció . la crisi de Berenguer .
fornit a na

retorn de Maria a Barcelona

Va a un cabaret - l'enigma de la vida sexual de
Francesc . - una noia catalana tanquista .

10. - Un diumenge d'abril

Tor. 879 (14)

Snaderpen (Cinidamus)

12 abril 1931.

L'atmosfera de les decisions - Joan és candidat
de les esquenes.

Carer del Duc de la Victòria

'La Rambla'

Trinit d'ERC.

11. - Dies de febre.

Le jour de gloire est arrivé
Bonnet de lin.

15¹⁵
15¹⁵ (avril 1931 à 1er mai 1934).

Proclamation de
la République

12. - Tresque es retroben^{Ton-879 (15)}
(3-8)

L'homme es le même de tête, les choses

Pythagore - caté
por Plati - Teetét

1 mai 1931.

rennis a core Xavier

lets Playa / and / aume

cadaun es te satisfi amé la seva
manera d'esser.

III. 1. Joan i Claudina

Si no ens entenem per llenguatge,
entendam-nos per amor.

Ramon Llull.

febrer 1934.

Les dificultats conjugals de Joan ~~interna~~
Ella és molt freda i sempre a distància del
seu marit. Li retreu les seves activitats polítiques
esquerranes. Voldria que fes diners, que brillés,
i només és un obscur conseller municipal de
la ciutat. - Les infidelitats de Joan i els seus
esforços sincers per tornar-se a apropar a la seva
dona, a la qual estima per damunt de tot.
No venen fills.

2: Agraal ~~estiu~~ ~~trastallat~~ ^{Tan 874 (16)}

~~L'emancipació de les gentes de~~
~~per aquells moments a~~
~~al·lucina de tot i de res~~

juny-juliol 1934.

J. Marçall

{ L'agitació de la llei de Contractes de comen-
ça l'ensí del Parlament. L'agitació dels parla-
mentaris que es retiren de les Corts. El foron
sempre.

~~mitig~~ ~~foron~~ ~~nacionalistes~~

Vagues i atemptats i atencament.

Le foron

in- { Joan torna a embolcar-se amb Mercè.
triga { Xavier ho sap i voldria derel·lar la liaison.
Anne Francesa tramen un pla. Les previsions
sexuals de Vilà

3. - Francisc s'excita

agost 1934.

oposició a la FAL. les possibilitats
d'un obrisme purament català. Els atemptats i les vagues.

Badia. cap de Policia.

Vilà, en el moment que anava a prendre
treu a Joan, per evitar-li maldecades, topar
amb Lluís Forcada i desobrir que aquella dona
pot ésser la que satisfereix els seus problemes.

La reacció de Vilà davant de la criminalitat
del anarquisme. Ara comença que l'Esquerra ha
estat trencada.

41. - ~~El~~ 5 d'octubre Tas. 874 (17)

6 d'octubre 1934.

La nit del 5 d'octubre vint a bravi, a Xarier.
(quasi vint des de la tansa - Fumell, al dit - a la
revista per part de Badia i Demà - El passat
La proclamació a l'Estat total. El passat de la
nuit, El soldat que es dubita pel com i la
fuit que es replendia.

Francès i franc són destruït)

5. - Correspondència ~~intima~~

Toujours plus souriant au désastre plus
beau.

S. Mallarmé.

novembre-décembre 1934.

Des de l'«Unguar» contes de Joan i
Francesc a Claudina, Laura, Xavier,
Merçi. Contes d'aquestes. Les visites,
l'angixa de l'intensivador

1.- De Claudina als seus pares	8/10
2.- De Francesc a Xavier	10/10
3.- De Joan a Claudina	12/10
4.- De Merçi a Joan	15/10
5.- De Francesc a Merçi	18/10
6.- De Claudina a Joan	20/10 th
7.- De Merçi a Francesc	25/10
8.- De Francesc a Laura,	30/10 th u.
9.- De Joan a Merçi	12/11
10.- De Claudina als seus pares	15/11

6. - La presó i l'amor, ^{Tor-874 (18)}

Les vaincus se sont dit dans la nuit de leurs geôles:
Ils nous ont enchaînés, mais nous vivons encore.

Paul Verlaine.

març 1935

~~Francesc és content d'un consell de pau a
d'altres coses de pau. Et d'altres a un principi (des-
cripció de la història del país)~~

Visita de Laura - les esperances d'un canvi.
Joan és alliberat. Semi-reconciliació amb
Claudina... / Merce? Ara es sent divi-
dida entre Joan i Francesc.

(Legueixen les cartes amb les dues dones. Se-
cidiant, Francesc es decideix per Laura.
Els dubtes de Merce.)

Fragmenti del diari de Francesc.

7. - Xavier dubita

Les catalans sont des gens un peu pendants.
qui aiment beaucoup l'escoupetterie et se font
un plaisir de le chigner à l'homme.

avril
~~octobre~~ 1935

Vauban

Merci va a l'abor Xavier i l'aura d'haver
desfet la sua felicitat. Per altre banda, Joan i
Clausius un soir tapoc felis. Xavier
~~diadema~~ si le cas intervensio ha estat afortunat.
nata. la felicitat, l'ordre no podem donar-se
a qui no s'els guanyes. Nen els amors de Fran.
enc i l'aura amb un mura d'aguirre.

Davant la reacció de dubte i crepus, la repensió que
s'ha donat a terme i l'ode que a cora, Xavier dubta del seu
catalanisme i del seu aguirre.

Un rabassaire.

un ~~bona~~ de propietari de l'itges.

8. - Per trobar Déu Tar 874 (17)

~~L'home és la mesura de totes les coses: de les que
són en alto que són, de les que no són en alto que no són. Tal com
les coses em semblen a mi, són per a mi; tal com et semblen a tu són
per a tu.~~

~~Protagoras citat per Plató (Teetet)~~

desembre 1935.

La mare de Joan i ha mort.

L'evolució política de Joan és paral·lela a la
seua d'unió conjugal amb Claudine. Al ma-
teix temps i hi combina una crisi religiosa.
El Déu que Joan cerca a dintre seu és diferent
que el que hi havia als altres i que ell havia
adorat. Ara Déu és per ell tota la humanitat
tal com ell la veu, Déu és la seva concepció
de l'esperit. Aquesta evolució el duu al comu-
nisme. Admira el seu esperit de sacrifici i de
disciplina, el seu caràcter d'explorador militant,
que sap amagar-se i encendre la fe dels seus
adherents.

Mentrestant viu del tot amb Claudine.

Decideixen que divorciaran. Es torna a viure amb
Francesc i ha carat amb Laura. març.

L'ànima n'està segura que el més bon desig de nostra
intelligència, és Déu i en sent ésser a bon horitzó que
el més bon desig de nostra ànima. - martellada
de cas. et de dubte.

9. - Tres diumenges

16 febrer 1936 - 1 març 1936 - 19 juliol 1936

Presentació dels tres diumenges: el dels elections, amb l'obrenís dels presons que cal alliberar; el del retorn del fornu de la Generalitat, amb el poble actuant follaant els homes que venen de presidi i el hionf a les espres; i el diumenge de la sublevació militar. Comença igual cada diumenge (Eduard, Joan i Xavier que es devetllen amb esglai)

10 . - Un altre exili Tas-879 (29)

Cette bourgeoisie a connu la terreur. Malheur à
ceux qui la font trembler s'ils ne sont pas victorieux!

Julien Benda.

1 d'agost 1936.

Francesc, com a director de la gran indústria metal-
lúrgica i com a polític que s'ha oposat a l'activitat
criminal de la FFA, es veu amenaçat per l'onada de
crims que comença a estendre's. No voldria marxar
perquè la partida que es juga a Catalunya és la seva,
la suprema partida de la seva pàtria, però els amics
l'hi obliguen a marxar. La muller i família, i després
d'una visita de les patrulles de control es decideix
a anar-hi. Joan s'encarrega de treure-li el passaport,
i amb Xavier l'acompanyen a l'aeroport
del Prat. Els comiat. Les reflexions de Francesc men-
ten l'avió a l'endu de Barcelona.

11. - Per camins diferents

M'acuso d'aixecar i donar el puny sense plaer,
sense entusiasme. No m'agrada aquest gest com a
resposta, inspirat per l'adversari.

Jean Quéhenno.

agost 1936

Xavier i ha lliurat en cos i ànima a la causa
del poble, com a metge, organitza la sanitat, tre-
balla molt i porta foc. Incident amb patinells,
Els assassinats a la Robassosa i a Montcada,
l'atac a Saragossa. Ell dubta, si hi pensa mas-
sa, en la puresa dels seus sentiments antifeixis-
tes. De vegades sent horror de la gent que el volta,
de les actituds que es desenvolupen, de la crueltat i
l'estrupidesa desfermades. Per reforçar el seu
entusiasme pensa en la culpa criminal dels
que han desfermat les forces de la violència per
un fol·le desig de conservació. Però de tota ma-
nera, ell treballarà pels seus. La seva mulher
secunda el seu treball.

12. - El somriure dels monstres (21)

He is as disproportioned in his manners,
as in his shape.

Shakespeare (La Tempesta)

setembre 1936.

Joan ha acabat la seva evolució i s'ha fet comunista.
En el partit he trobat una fe i una disciplina que
s'acabaràn els seus entusiasmes. La seva muller
el deixa definitivament i marxa a l'estranger amb
la resta dels seus. Joan resta sol i vol servir la
causa popular. S'en va com a voluntari al front,
comandant una columna comunista que vol
apoderar-se d'Osca. La batalla de l'icbano. La
fent que el volta. Fanatisme i generositat, creul-
tat i heroisme. Lota de l'escorç violenta i
inblevant descobrix, al capdavant, la tendresa
del poble. "Es Caliban, monstre en la seva
forma, desproporcionat en els seus actes, però que
vol redimir-se i enlairar-se a les altures d'Ariel".
El monstre somriuen. Catalunya es salva.

102-574 (22)

Joan Portabella i Arnau

nat a Barcelona el 12 abril 1902

pare: Jaume Portabella i Duran - n. 1865

Elissa Arnau i Capella - n. 1872

fabricant (mare viçtrange)

estudia el 6e curs de batxillerat l'any 1917/18
fa la carrera d'advocat.

té un despatx al bufet d'en Palau

muller: Claudina Bertram - nasc. 1906

matrimoni el 1931.

té un germà. Jaume, nat el 1895

que acaba la carrera d'enginyer i ~~se va~~
~~ir a l'estranger, acabat la guerra, per~~
~~perfeccionar els estudis. (?)~~ no

casat amb Pilar Claramunt (n. 1898)

dues coines bessones: Montserrat i Margarida
Jornells i Portabella. (n. 1900)

una coina sepe: Carme Arnau i Fuster. n. 1908.

Menci Caminal - n. 1904

manicada - noia llesgada - amiga de Joan
alta, oxigenada, ulls blaus

vaga semblança amb Isabel (156)
germana Margarida

Joan: alt, cabells rublats i desordenats
ulls grans i espurnis, boca germana de
llavis gruixuts i vermells, atlètic
pelo fin, bon de cara i de mans (146)

+ una novella començada fa temps (189)

Tas 874 (23)

Claudina Bertran i Ferratges n. 1906

promesa de joan { no era massa alta, perfecta propor-
ció dels membres, el cap voltat amb els
cossos naturals, perfil impeccable,

(162) ulls negres ombrijats, pentanyes suaves, clavis ben
dit aixats (per maquillatge) cost arrugant i tingut
seure erigit i perfecte. cintura estreta rodonditat plena,
braços molt forts, blanquinissims, cames dretes i plenes.

Magda Blum n. 1905

amiga íntima de Claudina

"cane de follet malinós" (150)

Tusc 874 (24)

Francesc Vilà i Serra. nat 4 febr 1901

pare: Jaume Vilà i Voltes - n. 1868
1932 + Paulina Serra i Bosch n. 1878
magatzemista de ferreria

cosina: Isabel Catllar i Serra - n. 1902

filla de Pere Catllar +

i de Maria Serra i Bosch n. 1880

fa el 6e de Batxillerat l'any 1917/18.

estudia la carrera d'enginyer

l'any 1919 se'n va a Londres per seguir estudis

(es casa amb Laura Forcada l'any 1935.)

torna l'any 1924 - entra de director a una empresa
de construccions metal·liques.

Té un Vauxhall 10 HP.

home d'estatura mitjana.

pler del front que avança enclins, del cap
pentatrat cap enrera llunt i planxat.
ments angular gairebé quadrat.

grís clar - cara blavosa melpatafitadisa
ulls petits maliciuos i entusiastes

Tar. 874 (25)
Xavier Forcada i Martí - n. 15 agost 1902
a Barcelona

fill de Manuel Forcada i Soler - n. 1870
i Teresa Martí i Galceran n. 1875
pare metge - fill de Sitges.

germana: Laura n. 1901
(es casa amb Francesc Vilà)

pare fill de Sitges - Van a estudejar-hi sempre.

estudia el 6è de batxillerat l'any 1917/18.

després esdevé metge. (títol l'any 1926)
s'en va a París a fer una estada a l'Hospitale Necker fins al 1929.
es casa l'any 1930 (octubre) amb
Carme Arnau i Fuster n. 1908
(cosina segona de Joan Portabella)

(1)

es sentia poncit d'una certa timidesa -
la seva conversa era pobre i inexpressiva al costat
de la dels seus amics.

(143)

bigoti negre retallat - boca somrient
ulls grisos - fraves i ingenuus
cabells negres - clenxa al costat - mato (semoli)
cara rodona - vermellina de galtes.

Veritat gris - sabates negres, corbata fresa

Lluís Baldó

Tax 874 (28)

(nat pel 1898)

un estudiant d'advocat / després
catalanista d'expressió BOC.

Martí Llop, - - de dreta

~~Pere~~ Badrines. - president del CUN

Gràcia Fària Ull. ha dimer ~~l'altre~~

amiga del Sr. Jaume Portabella

Centre Universitari Nacionalista

Delegats madrilenys:

Elpidio Lopez socialista

Ramon Villeda republicà

Fernando Montaroles - ex.

- - Puxet - després c. Bal.

Baldori Comas -

pages Campesón

per frontera (231)

Si no es entenam per lenguatge,
entenam-nos per amor.

Ramon Llull.

14 Punks Wilson. 8 Janer 1918.

Remarques d'ètil

Pero - mirar si n'hi ha massa
sobretot en l'ètil col·loquial.

De totes maneres ull!

Fet i fet

En realitat

no són falques del llenguatge

veure la caracterització del llenguatge en els personatges.

introduir en el diàleg (1930)
paraules de l'època com
marcar
ballar
ronal